

ОТСТАПУВАЊЕ НА ПРАВОТО ОД ИНДУСТРИСКА СОПСТВЕНОСТ

Л И Ц Е Н Ц А

Мрежа на бизнис можности

Отстапувањето на користење на правото од индустриска сопственост се врши со склучување на договор за лиценца.

Со договорот за лиценца, давателот на лиценцата се обврзува на стекнувачот на лиценцата да му го отстапи, во целост или делумно, правото на искористување на:

- пронајдокот (ретко се склучува чист договор за патентна лиценца),
- индустриски дизајн,
- трговска марка (најчесто),
- „know how“ (практично знаење и стекнато искуство),

а стекнувачот на лиценцата се обврзува да му плати за тоа определен надомест.

Техничко унапредување не може да биде предмет на договорот за лиценца.

Може да се заклучи дека договорот за лиценца е:

- двострано обврзувачки договор, и
- товарен договор (надоместување).

При договор за лиценца на трговска марка е карактеристично тоа што трговската марка се отстапува со техниката и технологијата на производите. Трговската марка е секогаш поврзана со квалитативните својства на производот.

Содржина на договорот за лиценца

Покрај вообичаените одредби за лиценциот договор, потребно е особено да се разработат / регулираат следните содржини:

- времетраење на лиценцата (додека трае законската заштита),
- обем на лиценциот договор (целосно користење на правото или парцијално користење на правото),
- назначување дали лиценцата е исклучителна, и
- висина на надомест за лиценцата.

Ако ги нема овие четири елементи, договорот е неподобен, односно истиот не произведува правно дејство од моментот на склучувањето на договорот. За ова се води сметка од:

- странките,
- заинтересираните лица, и
- јавниот правобранител.

Во лиценциот договор ќе биде ништавна секоја одредба која на корисникот на лиценцата му поставува ограничувања кои не произлегуваат од правото што е предмет на договорот.

Права и обврски на договорените страни

Во договорот за лиценца, правата и обврските на договорените страни се нормирани во Законот за облигациони односи.

Давателот на лиценцата е должен на стекнувачот на лиценцата:

- да му го предаде предметот на лиценцата, како и техничката документација во определен рок,
- да гарантира за техничко-технолошката изводливост,
- да гарантира дека постои монополско право, односно дека е тој носител на тоа право и дека на тоа право нема терети од трети лица.

Стекнувачот на лиценцата има обврска:

- да го искористува правото на користење,
- плаќање на надомест, Во услови кога станува збор за трговска марка, стекнувачот на лиценцата има обврска и:
- да обезбеди ист квалитет на производот,
- да ги обележува своите производи согласно договорот.

Подлиценца

Стекнувачот на лиценцата може да ги пренесе / отстапи стекнатите права / овластувања за користење на предметот на лиценцата на трето лице. Ова право не мора да е овозможено преку исклучивоста на договорот, туку и со согласност / дозвола од давачот на лиценцата.

Подлиценцата е нормирана во Законот за облигациони односи.

Присилна лиценца

Присилната лиценца практично претставува санкција на носителот / стекнувачот на лиценцата, кој не го користи или недоволно го користи правото на користење на во Република Македонија. Тоа значи присилно зафаќање на државата во на приме патентот т.е. ограничување правото на носителот на правото на патент.

Присилната лиценца се дава на она физичко или правно лице кое ќе докаже оправдан интерес и реални можности за користење на пронајдокот заштитен со патент.

Париската конвенција присилната лиценца ја третира како минимално право.

Присилна лиценца се дава само за патент.

Службена лиценца

Службената лиценца или „присилна лиценца во јавен интерес“ се дава ако:

- патентот се користи за неоправдано високи цени на пазарот,
- користењето на пронајдокот заштитен со патент е од интерес за здравството, одбраната, заштитата на животната средина, и
- е од посебен интерес за определена гранка на стопанството.

Службената лиценца може да се издаде за користење во производство на патентиран пронајдок за пуштање во промет предмети изработени според патентиран пронајдок.

Повеќе информации за:

- државниот завод за индустриска сопственост на Република Македонија <http://www.ippo.gov.mk>
- патенти воопшто <http://www.wipo.int/patentscope/en/>
- договор за патентна соработка www.wipo.int/pct/en/index.html

www.apprm.gov.mk
www.een.mk
контакт: eiicm@apprm.gov.mk
тел: 02 3120 132